

1089

1. Beh. af Løst, om Forandring af Korntiden.

1090

Swind eller Tab; men dersom Tiendeyderen af en eller to anden Grund anser sig for nødsaget til foreløbig at lægge sit Tiendekorn paa Loftet, og han desuagtet har maattet betale Pengene, saa er det dog muligt, at det Swind af Kornet, som Opmaalet skulde udgjøre, vil komme til at foregaa hos ham. Altsaa, naar man vil tage tilhørligt Hensyn til, hvad der er Ret paa begge Sider, saa forekommer det mig ikke, at Opmaalet kan komme med i Betragtning. Dette Spørgsmaal er et meget vigtigt Spørgsmaal, og et Spørgsmaal, som vistnok mere end noget andet af vore landøkonomiske Spørgsmaal med Nødvendighed trænger til en Afsløsning, og naar vi behandle et saadant Spørgsmaal, saa tror jeg, at vi ikke maa lade upaatalt eller se bort fra de Mlemper, som Tiendeydelsen medfører, selv om det kan være gjentaget her tidligere, saa maa vi dog atter og atter holde disse Mlemper frem for os, at vise, hvor nødvendigt det er, at man endelig kommer til en Løsning. Jeg skal da, navnlig naar jeg siger, at Tienden i natūra trænger til Afsløsning, og at det er et Spørgsmaal, der tilhører en svunden Tid, vise, hvor uheldigt dette Forhold er. Naar man skal levere saadant Korn, kan man nemlig ofte blive udsat for, at unge Mennesker paa Gudsforvalteres og Andres Begne skulle modtage det, og at de der neppe kjende dertil, kritisere dets Bestaffenhed overfor ældre og dygtige Landmænd, der levere Korn, som de meget godt kunne være bekendte at levere paa et hvilket som helst Sted. Det maa nødvendigvis trykke en saadan Landmand, naar han tidt bliver udsat for, at hans Korn bliver kritiseret af et ungt Menneske paa en 16—17 Aar, Korn som han i sin lange Praxis har været vant til at levere andre Steder som god og sund Handelsvare; men man maa ikke alene høre ilde af den Grund ved Kornets Levering, men der gjør sig ikke saa sjældent Paritshed gjældende ved Kornets Levering. Man ser nemlig ofte naar der kun saadant jevnt hen er, hvad der skal være, at Modtageren af Tienden saa har mere Hæng til at udsætte noget paa Kornets Bestaffenhed, hvorimod de, hvis Maalet er rigt, lettere se igennem Tingve dermed; det ledes Tanken hen paa, at man i Umindelighed bliver nødt til at levere bedre Maal, end der virkelig skal leveres, som Løndemaal, for at blive fri for de Ubehageligheder, der følger med ved en saadan Kornleverance. Men ikke alene dette, at man saaledes kan blive halvt tvungen

til at levere Mere, end man virkelig er pligtig til, der er tillige et andet Spørgsmaal, som er af fuldt saa stor Betydning, og det er den Maade, hvorpaa denne Tiende ofte bliver leveret. Man tilliger hele Sogne til eet eller to Magasiner paa een Dag, og hele eller halve Sogne til eet Kloster, og saa holder der 10 eller 12 Bogne udenfor Magasinet i Winterdage, efter at have kjørt med Kornet 2—3—4 Mil. Det er et Forhold, jeg som tidligere Landmand kjender rigtig, og som jeg flere Gange har bragt i Erfaring. Efter at man da endelig er naaet saa vidt, at man kan komme til Magasinet, og faa sit Korn afleveret, maa man holde indtil det Korn, der er kommet ind i Magasinet af de tidligere Ankomne, er blevet modtaget, og skal man til to eller tre Magasiner, kan det let gaa et Par Times Tid hen, hvor Yderen maa holde med sine svevende Heste uden at kunne faa spændt fra. Det er jo Noget, som i bedste Grad er ubehageligt, som kan medføre stadelige Følger navnlig for Hestene, og som gjør Tiendeydelsen dobbelt vanskelig og ubehagelig for Yderen. Man har ogsaa Exempler paa, at Tiendeerne have folgt deres Tyende til Kjøbmand, og at man ligesom har fordrøet en bestemt Vægt Korn, en bestemt Kvalitet efter hollandsk Vægt, uden hvilken man ikke vilde modtage det, og denne Vægt har været saa høi, at de fleste af Yderne ikke have kunnet levere den. Saa ere de bleve viste tilbage, og senere ere de bleve tiltalte for Retten til Betaling. Dette synes ogsaa at være en af de store Ubehageligheder, som det maa være Lovgivningsmagtens Sag at raade Bod paa. Det er jo en Selvfølge, at der ikke paa nogen som helst Maade fra Tiendeernes Side eller fra vedkommende Kjøbmænds Side, der have kjøbt en saadan Tiende, med Retten kan fordrøes en saadan Vægt; men man veed jo, at det ikke er godt at stampe mod Brodden, og de mindre Tiendeydere maa tidt finde sig i Ubehageligheder, for at undgaa andre og større Ubehageligheder, navnlig saadanne, som Processer, Exekutioner osv. kunne medføre. Det er derfor af paatrængende Vigtighed, at dette Spørgsmaal kommer til en stærk Løsning. — Ege saa lidt som det erede Medlem for Aalborg Amts Ste. Valfreds ser jeg, at der vil være Noget til Hinder for, at man i den første Paragraf indsatte en Bestemmelse, hvorefter Tiendeieren ogsaa havde Lov til at fordrø Tienden afløst i Penge. Det tror jeg ikke vil møde Modstand fra nogen-